

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ**

**БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

**Кафедра международного права**

Аннотация к дипломной работе

**САМООБОРОНА В СОВРЕМЕННОМ МЕЖДУНАРОДНОМ ПРАВЕ**

Уласень Екатерина Олеговна

Научный руководитель – доктор юридических наук, профессор Е. Ф. Довгань

Консультант – доктор политических наук, профессор Ю. И. Малевич

Минск, 2024

# АННОТАЦИЯ

## 1. Структура и объем работы

Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата дипломной работы, введения, трех глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы составляет 46 страниц. Список использованной литературы занимает 10 страниц и включает 107 позиций.

## 2. Перечень ключевых слов

САМООБОРОНА, ПРИМЕНЕНИЕ СИЛЫ, ВООРУЖЕННОЕ НАПАДЕНИЕ, УГРОЗА СИЛОЙ, АГРЕССИЯ, СОВЕТ БЕЗОПАСНОСТИ, ОБЪЕКТ НАПАДЕНИЯ.

## 3. Содержание работы

*Объект исследования* – правоотношения, возникающие при осуществлении действий, регулируемые институтом самообороны в современном международном праве.

*Предмет исследования* – доктрина, международные договоры, акты международных правительственных организаций, решения Международного суда ООН, касающиеся сферы осуществления самообороны.

*Цель работы.* Изучить международно-правовое развитие института самообороны и сформировать общее научное представление о институте самообороны в современных реалиях.

*Методология исследования.* В дипломной работе использованы общенаучные методы, такие как: синтез, анализ, а также такие частнонаучные методы, как историко-правовой, сравнительно-правовой, формально-юридический.

*Полученные результаты и их новизна.* Исследование посвящено выявлению особенностей института самообороны в современном международном праве. В ходе ее написания проанализирована история возникновения, развития, изменения понимания концепта самообороны в качестве исключения из принципа применения силы и угрозы силой, охарактеризованы особенности вооруженного нападения, субъекта и объекта вооруженного нападения. Кроме того, проведен анализ правовых рамок осуществления права на самооборону, определены момент возникновения и окончания права на самооборону, охарактеризована коллективная самооборона.

*Рекомендации по использованию результатов работы.* Результаты исследования могут быть использованы в дальнейших научных исследованиях, установлению правовой позиций Республики Беларусь при

возможных разработках дальнейших международных документов в данной сфере, а также в качестве рекомендаций по внесению поправок в действующие международные договоры, а также в качестве рекомендаций для изменения и дополнения национального законодательства Республики Беларусь.

*Достоверность материалов и результатов дипломной работы.*  
Использованные материалы и результаты дипломной работы являются достоверными. Работа выполнена самостоятельно.

# АНАТАЦЫЯ

## 1. Структура і аб'ём дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з задання на дыпломную працу, зместа, рэферата дыпломнай працы, уводзінаў, трох глаў, заключэння, спісу выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы складае 46 старонак. Спіс выкарыстанай літаратуры займае 10 старонак і ўключае 107 пазіцый.

## 2. Пералік ключавых слоў

САМААБАРОНА, ПРЫМЯНЕННЕ СІЛЫ, УЗБРОЕНА НАПАД, ПАГРОЗА СІЛАЙ, АГРЭСІЯ, САВЕТ БЯСПЕКІ, АБ'ЕКТ НАПАДЫ.

## 3. Змест працы

*Аб'ект даследавання* – праваадносіны, якія ўзнікаюць пры ажыццяўленні дзеянняў, якія рэгулююцца інстытутам самаабароны ў сучасным міжнародным праве.

*Прадмет даследавання* – дактрына, міжнародныя дагаворы, акты міжнародных урадавых арганізацый, рашэнні Міжнароднага суда ААН, якія датычацца сферы ажыццяўлення самаабароны.

*Мэта працы.* Вывучыць міжнародна-правое развіццё інстытута самаабароны і сфарміраваць агульнае навуковае ўяўлення аб інстытуце самаабароны ў сучасных рэаліях.

*Метадалогія навуковага даследавання.* У дыпломнай рабоце выкарыстаны агульнанавуковыя метады, такія як: сінтэз, аналіз, а таксама такія прыватнанавуковыя метады, як гісторыка-прававы, параўнальна-прававы, фармальна-юрыдычны.

*Атрыманыя вынікі і іх навізна.* Даследаванне прысвечана выяўленню асаблівасцяў інстытута самаабароны ў сучасным міжнародным праве. У ходзе яе напісання прааналізавана гісторыя ўзнікнення, развіцця, змены разумення канцэпцыі самаабароны ў якасці выключэння з прынцыпу прымянення сілы і пагрозы сілай, ахарактарызаваны асаблівасці ўзброенага нападу, суб'екта і аб'екта ўзброенага нападу. Акрамя таго, праведзены аналіз прававых рамак ажыццяўлення права на самаабарону, вызначаны момант узнікнення і заканчэння права на самаабарону, ахарактарызаваны калектыўная самаабарона.

*Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў працы.* Вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў далейшых навуковых даследаваннях, устанаўленні прававой пазіцыі Рэспублікі Беларусь пры магчымых распрацоўках далейшых міжнародных дакументаў у гэтай сферы, а таксама ў якасці рэкамендацый па ўнясенні паправак у дзеючыя міжнародныя дагаворы,

а таксама ў якасці рэкамендацый для змянення і дапаўнення нацыянальнага заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

*Дакладнасць матэрыялаў і вынікаў дыпломнай працы.* Выкарыстаныя матэрыялы і вынікі дыпломнай працы з'яўляюцца дакладнымі. Праца выканана самастойна.

## ANNOTATION

### **1. Structure and scope of the diploma work**

The diploma work consists of diploma work assignment, table of contents, diploma work summary, introduction, 3 chapters, and conclusion. Total scope of work is 46 pages. The list of references occupies 10 pages and includes 107 positions.

### **2. Keywords:**

SELF-DEFENSE, USE OF FORCE, ARMED ATTACK, THREAT OF FORCE, AGGRESSION, SECURITY COUNCIL, OBJECT OF ATTACK.

### **3. The content of the work**

*The object of the study* is the legal relations that arise during the implementation of actions regulated by the institution of self-defense in modern international law.

*The subject of the study* is doctrine, international treaties, acts of international governmental organizations, decisions of the International Court of Justice concerning the scope of self-defense.

*The purpose of the work.* Study the international legal development of the institution of self-defense and form a general scientific understanding of the institution of self-defense in modern realities.

*Research methodology.* The diploma paper uses general scientific methods, such as: synthesis, analysis, as well as such private scientific methods as historical and legal, comparative legal, formal legal.

*Scientific novelty of the research.* The study is devoted to identifying the features of the institution of self-defense in modern international law. In the course of its writing, the history of the emergence, development, and changes in the understanding of the concept of self-defense as an exception to the principle of the use of force and the threat of force was analyzed, the features of an armed attack, the subject and object of an armed attack were characterized. In addition, an analysis of the legal framework for the exercise of the right to self-defense was carried out, the moment of emergence and termination of the right to self-defense was determined, and collective self-defense was characterized.

*Recommendations for using the results of the work.* The results of the study can be used in further scientific research, establishing the legal position of the Republic of Belarus in the possible development of further international documents in this area, as well as recommendations for amending existing international treaties, as well as recommendations for changing and supplementing the national legislation of the Republic Belarus.

*Reliability of materials and results of the thesis.* The materials used and the results of the thesis are reliable. The work was done independently.